

YMPÄRISTÖTIETOISUUS

Strateginen tavoite 1: Ympäristötietoa tuotetaan ja välitetään monipuolisesti ja vuorovaikutteisesti. Ympäristötieto on kokonaisvaltaista ja saavuttaa kaikki pirkanmaalaiset.

Erilaisten tiedon tarvitsijoiden on helppoa löytää ympäristöä koskevaa, ymmärrettävää tietoa. Tiedon välitys on vuorovaikutteista ja vastaa ajan haasteisiin. Ympäristöasiat ja niihin vaikuttaminen ovat keskeisiä puheenaiheita yhteiskunnassa. Pirkanmaalaiset tuntevat maakunnan luonnon ja rakennetun ympäristön arvot.

Ympäristöön liittyvää tietoa ja toimintamahdollisuuksia levitetään aktiivisesti ihmisiltä, yhteisöiltä ja yrityksiltä toisille ja samalla opitaan muilta uutta. Ympäristötiedon jakamisessa ja ympäristömyönteisten asenteiden ylläpitämisessä lasten ja nuorten parissa koti ja koulu toimivat yhdessä ja yhteistyössä järjestöjen sekä yritysten kanssa.

Ympäristökasvatus on integroitu entistä vahvemmas osaksi perusopetusta ja varhaiskasvatusta. Ympäristökasvatus on sisällöllisesti ja toteutustavoiltaan monipuolista ja noudattaa elinikäisen oppimisen tavoitetta.

Toimenpide 2. Käynnistetään suunnitelmallinen yhteistyö maakunnan korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja viranomaisten välillä ympäristötiedon tuottamiseen, käsittelemiseen ja välittämiseen.

- Ympäristötiedon tuottajat ja käyttäjät selvittävät yhdessä käytettävissä olevat lähtötiedot, tietotarpeet ja kohderyhmät, joille tietoa pitää jalostaa hyödynnettävään muotoon.
- Hyödynnetään hankerahoitusmahdollisuudet yhteistyönä tehtävän tiedon tuotannon ja analysoinnin käynnistämiseksi.
- Tuotetaan ja analysoidaan tietoa myös opinnäytetöiden avulla.

Raportoinnin yhdyshenkilöt: Anniina Heinikangas, Pirkanmaan liitto, ja Tom Frisk, ELY-keskus

Vuoden 2011 tilanne:

Ympäristötiedon tuottajat ja käyttäjät selvittävät yhdessä käytettävissä olevat lähtötiedot, tietotarpeet ja kohderyhmät, joille tietoa pitää jalostaa hyödynnettävään muotoon.

Yksi taho, jossa tietotarpeista keskustellaan, on hajautetun energian ja ympäristöaiheen ennakkoinnin asiantuntijaryhmä (Pilkahdus-ennakointiyhteistyö). Pilkahdus-verkkoportaali tarjoaa sijainnin ympäristön ennakointiin liittyvälle tiedolle.

2000-luvun alussa toimi Pirkanmaan ympäristötutkimusverkosto ja Pirkanmaan ympäristökeskus koordinoi aikoinaan ympäristötutkimuksen alueellista yhteistyötä. Sittenkin koordinoitu toiminta on ollut vähäistä.

Hyödynnetään hankerahoitusmahdollisuudet yhteistyönä tehtävän tiedon tuotannon ja analysoinnin käynnistämiseksi.

Pirkanmaan liiton hallinnoimilla rahoitusinstrumenteilla ei ole rahoitettu nimenomaan ympäristötietoa koskevia hankkeita v. 2011.

1.1.2012–31.5.2013 toteutetaan hanke Tietojohtaminen maakunnan strategisen johtamisen ja ennakkoinnin välineenä. Hanke toteutetaan Tampereen teknillisen yliopiston (TTY) koordinoimana, ja se saa rahoituksen maakunnan kehittämisrahasta. Tavoitteena on luoda osaamista tietojohtamisesta ja sen mahdollisuuksista maakunnan alueellisessa kehittämisessä, rakentaa tietojohtamisen toimintatapoja, synnyttää aluekehitystä tukevaa vuoropuhelua ja yhteistyötä sekä tuottaa tietoa Pirkanmaan tietopääomasta ja työkaluja sen seurannan ja kehittämisen tueksi. Hanke perustuu aktiiviselle vuoropuhelulle ja yhteistyölle Pirkanmaan liiton, muiden keskeisten sidosryhmien ja TTY:n välillä.

Hankkeella tuotetaan yleispäteviä työkaluja ja käytäntöjä tukemaan tietoon perustuvaa johtamista ja kehittämistyötä. Hankkeen lopputulokset ovat hyödynnettävissä myös ympäristöaiheisessa kehittämisessä.

Tuotetaan ja analysoidaan tietoa myös opinnäytetöiden avulla.

Ympäristöaiheisia opinnäytetöitä tuotetaan kaikissa alueen korkeakouluissa.

- Tampereen yliopisto (TaY): Johtamiskorkeakoulun yksikkö, Biolääketieteellisen teknologian yksikkö, Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö jne. Esimerkkejä opinnäytetöistä: <http://tutkielmat.uta.fi/>
- TTY: Energia- ja prosessiteknikan, Arkkitehtuurin, Materiaalitekniikan, Rakennustekniikan jne laitokset. Esimerkkejä opinnäytetöistä: <http://dspace.cc.tut.fi/dpub/advanced-search>
- Tampereen ammattikorkeakoulu (TAMK): Luonnonvara- ja ympäristöalan ko, Tekniikan koulutusohjelma ko. Esimerkkejä opinnäytetöistä: <http://publications.theseus.fi> (haulla organization: Tampereen AND ympäristö)

Vuoden 2012 tiedot:

Hyödynnetään hankerahoitusmahdollisuudet yhteistyönä tehtävän tiedon tuotannon ja analysoinnin käynnistämiseksi.

Pirkanmaan liiton hallinnoimilla rahoitusinstrumenteilla tai ELY-keskuksen rahoituksella ei ole rahoitettu nimenomaan ympäristötietoa koskevia hankkeita v. 2012.

Ympäristötiedon tuottajat ja käyttäjät selvittävät yhdessä käytettävissä olevat lähtötiedot, tietotarpeet ja kohderyhmät, joille tietoa pitää jalostaa hyödynnettävään muotoon.

Vuonna 2012 toteutettiin pirkanmaalaisille johtajille edellä kuvattu (vuoden 2011 seurantateksti) koulutus 'Tietojohdaminen maakunnan strategisen johtamisen ja ennakkoinnin välineenä'. Koulutus koostui viidestä koulutuspäivästä.

Vuonna 2012 päätettiin teettää Demolassa pilottiprojekti yhteisen avoimen tietopankin lanseeraamiseksi Tampereen kaupungin, ELY-keskuksen, Pirkanmaan liiton, Tampereen kaupunkiseudun ja Etelä- Pirkanmaan seutukunnan kesken. Lähteenä käytetään aluksi Tilastokeskuksen dataa. Projekti (tietopankkisuunnitelma) on valmis keväällä 2013.

Pilkahdus-portaali uusittiin vuonna 2012. Uusi Pilkahdus mahdollistaa vuorovaikutteisuutta enemmän kuin aikaisempi versio.

Vuoden 2013 tiedot:

Ks. toimenpiteen 1 seurantatiedot:

- "Energiaennakojien kerho" on Pilkahdus-ennakointiyhteistyöhön liittyvä monitaustainen asiantuntijaryhmä, joka on kokoontunut 2013-2014.
- Maakunnallisen tilastokäyttöliittymän konseptisuunnitelma valmistui 2013. Suunnitelman toteuttaminen on kesken. http://pilkahdus.fi/sites/default/files/kooste_ryhmista_2013.pdf
- SIIRI on Tampereen museoiden ja pirkanmaalaisten paikallismuseoiden yhteinen tietopalvelu.
- Monitaustaista verkkotyöskentelyä varten on ollut toiminnassa verkkotyötilat Pilkahdus.fi- ja Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 sivustoilla. Näihin on myös kerätty ajankohtaisia tietomateriaaleja.
- Ympäristötietoa lisääviä hankkeita ovat olleet muun muassa Pirkanmaan hajautetun energiatuotannon selvitys, Pirkanmaan ilmasto- ja energiastrategian laadinta ja MASTRA-hanke.

Tietoa tuottavia ja jalostavia yhteistöitä Pirkanmaan aluekehittäjäorganisaatioiden välillä on tehty muun muassa ilmasto- ja energiastrategiaan ja käsillä olevaan ympäristöohjelman seurantaan liittyen. Pirkanmaan ilmasto- ja energiastrategian teemaryhmiin osallistuttiin mm. Tampereen teknilliseltä yliopistolta, Hermiasta, TAMK:sta, Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä, aluepelastuslaitokselta, energiayhtiöistä ja useista kuntakentän organisaatioista. Ympäristöohjelman seurantaan liittyvä tiedontuotanto on Pirkanmaan ELY-keskuksen organisoimaa ja Pirkanmaan liiton ja Tampereen kaupungin osallistumaa.

IE-strategian ja ympäristöohjelman seurannat ollaan yhdistämässä.

Ympäristöaiheisia opinnäytetöitä on valmistunut lukuisia. Ks. aiempien seurantavuosien kirjastolinkit.